

BORONKAY ANYANYELVI VERSENY

I. FORDULÓ (2014. JANUÁR 13.)

A VÁLTOZAT

Javítási útmutató

1. Egy kis bemelegítés... Pótold a hiányzó betűket! Majd határozd meg, milyen hangtörvény érvényesül a kiemelt szavakban! (10pont)

Harry könyveit a *Czikornyai és Patza* cég üzletében szerezték be. A boltban a men~~ny~~ezetig érő polcokat zsúfolásig megtöltötték a könyvek. Voltak ott utcakő méretű, bőrkötéses művek; levélbé~~ly~~eg nagyságúak se~~ly~~emkötésben; sa~~j~~átos szimbólumokkal teli kötetek, és néhány olyan könyv, amelyekben nem volt se~~mm~~i. Némelyik kötet láttán még az olvasást hírből sem ismerő Dudley is majd' kiugrott volna a bőréből. Hagridnak úgy ke~~ll~~ett elrángatnia Harryt Vindictus Viridián professzor művétől, mely a következő hangzatos címet viselte: *Átkok és ellenátkok, avagy: hogyan büvöljük el barátainkat és hozzuk zavarba ellenségeinket a legújabb ártásokkal, úgymint hajhullasztás, lábcuklasztás, nyelvcsomózás satöbbi, satöbbi.*

(J. K. Rowling: Harry Potter és a bölcsek köve)

megtöltötték

zöngésség szerinti részleges hasonulás

nagyságúak

összeolvadás

büvöljük

írásban nem jelölt teljes hasonulás

hozzuk

írásban jelölt teljes hasonulás

ellenségeinket

hiátus

A szöveg helyes kiegészítése 5 pont – minden hiányzó elem 0.5 pont -, a hangtörvények felismerése 1-1 pont. Összesen 10 pont adható.

2. Húzd alá a helyes szóalakokat! Nem biztos, hogy csak az egyik alak helyes... (5pont)

bent/benn

főntart/főntart

máskép/másképp

bólingat/bólintgat

éretlen/érettlen

Minden jól aláhúzott szó 1 pont. Az elsőre csak akkor jár a pont, ha mindkettőt aláhúzta. Összesen 5 pont adható.

3. Egészítsd ki a következő mondatokat a megadott betűkkel kezdődő és a zárójelben lévő kifejezéssel rokon értelmű, valódi mellérendelő szavakkal! (5pont)

Példa: Hiába rú..... (tiltakozol) a feladat ellen, meg kell csinálnod.

Megoldás: rúgkapálsz

Lépten-nyomon (mindenfelé) ismerősökkel találkozik az ember.

Már beleunt az örökös perpatvarba (veszekedésbe).

A gyerekek csak ámultak-bámultak (a csodálkozástól szólni sem tudtak) az állatkert csodáin.

Szíve a búbánatban (nagy szomorúságában) összefacsarodott.

Ne higgy el minden mendemondát (üres híresztelést)!

Minden jól kiegészített, hibátlan helyesírású szó egy pont. Összesen 5 pont adható.

4. Gyűjts 3-3 összetett szót, melyekben a megadott szavak szerepelnek! (6pont)

Példa: fej

Megoldás: fejtető, káposztafej, lábfej

tár pénztár, gyógyszertár, tárház, ruhatár, példatár, stb.

vár homokvár, kártyavár, várvédő, várfal, vártorony, stb.

Minden jó megoldás elfogadható, a fentiekől eltérő is! Minden helyes megoldás 1-1 pont. Összesen 6 pont adható.

5. Mi a szóalak, ami az „egyenlet” végén kijön? (3pont)

virágaim+bármelyik határozórag (pl.-ról, -tól, -hoz, -nak stb.)

feleljetek

kérhetnéd (más igeképző is elfogadható)

Minden jó megoldás 1-1 pont. Összesen 3 pont adható.

6. „Állatságok 1.” Milyen állatnevek hiányoznak az alábbi szavakból? (5pont)

Példa: m.....rt > megért

Megoldás: egér

gomolyag

krákog

tőzeg

bosszúálló

sürges

Minden jó megoldás 1-1 pont. Összesen 5 pont adható.

7. „Állatságok 2.” Cseréld ki a bolhát a megfelelő állatra! (5pont)

Arra vár, hogy szájába repüljön a sült bolha. galamb

Bolhát ló. bakot

Ártatlan, mint a ma született bolha. bárány

Nagy a feje, búsuljon a bolha! ló

Aki korpa közé keveredik, megeszik a bolhák. disznók

Minden jó megoldás 1-1 pont. Összesen 5 pont adható.

8. Szövegértés! Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd válaszolj a kérdésekre! (15pont)

- a) Amerika- és világszerte hány millió dollár az új részből származó profit?

(Amerikában 378 millió dollárt, a világ többi részén 440 millió dollárt hozott. A film költségvetése 113 millió dollár volt.) A válasz tehát: 705 millió dollár.

- b) Mi az az újítás, ami a cikk kapcsán George Lucas nevéhez fűződik?

A tévésorozat elindítása.

- c) Sorold fel azokat a szövegben említett produkciókat, melyeket George Lucas a Star Wars után készített?

THX-1138, American graffiti

- d) Miért akar George Lucas ezentúl főként televíziós produkciókra koncentrálni? Nevez meg három indokot!

Szórakoztatóbb a munka, kisebb a nyomás, sok a kihasználatlan lehetőség.

- e) Magyarázd meg a következő szavakat:

sci-fi: tudományos-fantasztikus mű

trilógia: három részből álló alkotás

epizód: a szövegbeli jelentés: egy hosszabb sorozat része

vizuális: láthatóság, láttatás, A gondolatok képi megjelenítése.

- f) Igaz vagy hamis? Írd az állítás után!

A készülő Star Wars televíziós sorozat producere George Lucas. HAMIS

Jelenleg egy Star Wars-projekt előkészületei folynak. HAMIS

A sorozatot Los Angelesben készítik. HAMIS

George Lucas mindig is szeretett volna animációs filmeket készíteni. IGAZ

George Lucas azt szeretné, ha nem csak a Star Wars rendezőjeként gondolnának rá. IGAZ

Minden jó válasz, illetve válaszelem 1-1 pont. A c) kérdésre csak akkor adható pont, ha mindkét filmcím ott szerepel. Összesen 15 pont adható.

9. És végül egy kis költészet... Melyik verset rejtik az alábbi sorok? Ki a szerző?
(3pont)

ddg tl fldjn trmttk csk knyvk,
o aóia i oa a é aoa.
Skr bcslnk mr, hzm s bszk lht rm,
eee ee iő, áaa íe e ő!

Szerző: Janus Pannonius

A mű címe: Pannonia dicsérete

A korszak neve, amikor alkotott: reneszánsz

Mindhárom információ 1-1 pont. Összesen 3 pont adható.

10. Ez már csak a levezetés! Alkoss szólancokat! Mindig három szó hiányzik!
Lépésenként csak egy betűt változtathatsz! (3pont)

Példa: bábu ..... tanya

Megoldás: bábu – bába – bánya - banya – tanya

csikó ..... kupa

ráma ..... hajó

múzsza ..... váró

Minden jó szólánc 1-1 pont. Összesen 3 pont adható.

A teljes feladatsor max.: 60 pont